

Handläggare
Karin Johansson
Telefon: 08-508 05097

Till
Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd
2017-12-19

Utredningstider inom Individ- och familjeomsorgen

Projektrapport från Stadsrevisionen dnr 3.1.3-92/2017

Förvaltningens förslag till beslut

Denise Melin
stadsdelsdirektör

Fredrik Skoglund
avdelningschef

Sammanfattning

Stadsrevisionen har genomfört en granskning av handläggningsprocessen när det gäller utredningar inom området barn och unga. Granskningen har omfattat socialnämnden och Hässelby-Vällingby, Enskede-Årsta-Vantör, Hägersten-Liljeholmen och Södermalms stadsdelsnämnder. Granskningen visar att stadsdelsnämnderna i allt väsentligt klarar lagkravet om att genomföra bedömning av barnets eller den unges omedelbara behov av skydd. Däremot klarar inte stadsdelsnämnderna att genomföra förhandsbedömning och slutföra utredning inom de tider som lagstiftningen anger.

Förvaltningen kommer att se över metoder och arbetssätt i utredningsarbetet med barn och unga och vidta åtgärder för att förbättra handläggningen och dokumentationen i arbetet med barn och unga.

Bakgrund

Stadsrevisionen har 2017-10-17 behandlat en granskningsrapport som avser handläggningsprocessen av utredningar inom området barn och unga. Granskningen har omfattat socialnämnden och Hässelby-Vällingby, Enskede-Årsta-Vantör, Hägersten-Liljeholmen och Södermalms stadsdelsnämnder. Granskningsrapporten är överlämnad till stadsdelsnämnderna för yttrande senast 2018-01-17.

Ärendet

Syftet med granskningen har varit att bedöma om nämnderna har en styrning och uppföljning av handläggningsprocessen inom individ- och familjeomsorgen som säkerställer att förhandsbedömningar och utredningar avseende barn och unga genomförs inom lagstadgad tid.

Granskningen har utgått från statistik när det gäller handläggningstider samt granskning av ett antal ärenden vid varje stadsdelsnämnd. Intervjuer har också genomförts med chefer och handläggare med ansvar för barn- och ungdomsärenden.

Granskningen visar att stadsdelsnämnderna i allt väsentligt klarar lagkravet om att genomföra bedömning av barnets eller den unges behov av omedelbart skydd inom 24 timmar.

Granskningen visar däremot att stadsdelsnämnderna inte klarar det lagstadgade kravet om att genomföra förhandsbedömning och fatta beslut om att inleda eller inte inleda utredning inom 14 dagar.

Utredningar ska enligt lagstiftningen slutföras inom 4 månader om det inte finns särskilda skäl för att fatta beslut om förlängd utredningstid. Särskilda skäl kan till exempel vara pågående barnpsykiatrisk utredning eller polisutredning. Hög arbetsbelastning eller personalomsättning räknas inte som godtagbara skäl. Granskningen visar att under 2016 har 41,5 % av utredningarna för staden som helhet pågått längre tid än 4 månader och av dessa utredningar fanns beslut om förlängd utredningstid i 8,9 % av utredningarna. För merparten av de utredningar som pågått längre tid än 4 månader fanns inte skäl till förlängd utredningstid.

Samtliga förvaltningar har uppgivit att orsaken till att det har varit svårt att klara den lagstadgade handläggningstiden har varit hög arbetsbelastning och svårigheter att rekrytera erfarna socialsekreterare och arbetsledning till utredningsenheterna för barn och unga.

Utifrån den granskning som genomförts rekommenderas stadsdelsnämnderna att:

- Se över och utveckla styrning, uppföljning och analys avseende handläggning av barn- och ungdomsärenden för att säkerställa att förhandsbedömningar och utredningar genomförs inom lagstadgad tid.
- Se över och utveckla arbetssätt för att säkerställa att förhandsbedömningar och utredningar genomförs enligt lagstiftning och stadens riktlinjer. Detta avser framförallt dokumentationen av planering av utredningen samt barn och ungas bästa i utredningen.
- Säkerställa tillförlitligheten i redovisningen av utredningstider genom att se till att registrering i verksamhetssystemet sker på ett korrekt och enhetligt sätt.

Socialnämndens rekommenderas att ge kommunfullmäktige underlag till beslut om revidering av stadens riktlinjer för handläggning och dokumentation av barn- och ungdomsärenden inom individ- och familjeomsorgen.

Ärendets beredning

Ärendet har utarbetats inom avdelningen för individ- och familjeomsorgen.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Stadsrevisionens granskningsrapport visar att det i staden som helhet och i de granskade stadsdelarna under flera år är en stor andel av utredningarna som inte avslutas inom 4 månader. I Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning uppgick under 2016 andelen utredningar som pågick längre än 4 månader till 51,2 %. Av dessa utredningar fanns beslut om förlängd utredningstid i 3,3 % av utredningarna.

En orsak till den långa handläggningstiden är bland annat att det under flera år har varit hög personalomsättning och stora svårigheter att rekrytera såväl socialsekreterare som arbetsledning med erfarenhet och kunskap om utredningsarbete inom barn och unga. Detta har resulterat i att tjänster varit vakanta och konsulter har hyrts in under kortare och längre tider för att säkerställa att akuta orosanmälningar tas om hand och att barns behov av skydd

och stöd säkerställs. Under 2017 har personalsituationen förbättrats avsevärt och förvaltningen har idag så gott som alla tjänster tillsatta. För att ge ett bra stöd och arbetsledning till socialsekreterarna har förvaltningen utökat arbetsledningen med flera biträdande enhetschefer samt mentorer. Därutöver har utbildning i verksamhetssystemet ”paraplyet” fortlöpande erbjudits till nya medarbetare för att kvaliteten i dokumentationen ska vara god. Uppföljning av beslutsregistreringar i varje enskilt ärende görs en gång per år och individuell återkoppling sker till varje socialsekreterare inom utredningsenheten barn och unga.

Förvaltningen kommer vidta flera åtgärder för att säkerställa att förhandsbedömningar görs inom 14 dagar och att utredningar slutförs inom fyra månader. De åtgärder som kommer att vidtas är följande;

- Metodutveckling och översyn av arbetssätten inom mottagningsgruppen när det gäller hur förhandsbedömning av en inkommen orosanmälan ska hanteras. Ansvarig är enhetschef.
- Metodutveckling och översyn av arbetssätten inom utredningsgrupperna för barn respektive ungdom när det gäller utredningar av inkomna anmälningar. Ansvarig är enhetschef.
- En förenklad dokumentation kommer att tillämpas när det av utredningen tydligt framgår att det inte finns behov av insatser. Den förenklade dokumentationen ska dock följa riktlinjerna för BBIC (Barns Behov I Centrum). Ansvarig är enhetschef.
- Enhetschefer och biträdande enhetschefer kommer att följa upp utredningstiderna systematiskt 1 gång/månad med varje socialsekreterare. När det finns risk för att utredningstiden närmar sig fyra månader ska åtgärder och prioriteringar göras för att slutföra utredningen.
- Statistik kommer att tas fram varje månad över hur stor andel av inkomna orosanmälningar som inte slutförs inom 14 dagar. Denna statistik ligger till grund för analys och översyn av arbetssätt. Ansvarig är staben.

- Avdelningschefen kommer att följa upp statistik varje månad med enhetscheferna för att följa arbetet med förhandsbedömningar och utredningstider.
- Förvaltningens stab kommer att göra fördjupade granskningar i enskilda ärenden under året för att följa upp dokumentation och kvalitet i arbetet med förhandsbedömningar och utredningar.

Med utgångspunkt från de åtgärder och uppföljningar som förvaltningen kommer att göra är målsättningen att andelen förhandsbedömningar som inte görs inom 14 dagar minskar och att andelen utredningar som pågår längre än 4 månader minskar.

Bilagor

1. Utredningstider inom Individ- och familjeomsorgen.